

Asiakkaan ääni

Lääketurvallisuus asiakkaan arjessa

Teksti: Anna-Greta Tiira
HUS kokemusasiantuntija

Suomessa lääkkeen laatuun ja turvallisuuteen on kiinnitetty paljon huomiota ja myös tuotteen säilytys sekä kuljetus ovat kontrolloituja. Voimme luottaa siihen, että tuote on turvallinen. Sen sijaan lääketurvallisuudesta kotona vastaa asiakas yleensä itse.

Entisenä apteekkarina (proviisorina) tiedän, kuinka tärkeää työtä apteekkeissa tehdään lääke-neuvonnan suhteen. Ohjeita annetaan paljon, mutta asiakas muistaa niistä ehkä vain muutaman. Lisäksi kerrotaan hinnoista ja Kela-korvauksista.

Pitäisikö kuitenkin pohtia, onko sääntöviidakkomme mennyt turvallisuuden nimissä niin pitkälle, että potilaslähtöisyys ja sen myötä lääketurvallisuuden kannalta tärkeimpien asioiden korostaminen potilaskohtaisesti unohtuvat?

Lääketurvallisuuden ääripäitä

Poikani oli parikymppisenä seikkailemassa Laosissa ystävänsä kanssa, ja he saivat yöpyä joissakin vuoristokyläpäällikköiden majoissa. Eräs päällikkö tahtoi tästä vastineeksi ”lääkkeitä”. Poikani oli hämillään ja mietti, onko turvallista antaa levyllinen ibuprofeenitabletteja. Päällikkö oli vaativa ja niin hän sai lääkkeensä. Minkähänlaista ”hoitoa” kyläläiset mahdollivat saada sairastuessaan? Ehkä tämä esimerkki on lääketurvallisuuden yksi ääripää.

Minulla sen sijaan oli apteekissa asiakkaana iäkäämpi rouva, joka käytti useita lääkkeitä. Hän noudatti hyvin tarkkaan ohjeita muun muassa siitä, kuinka monta tuntia eri lääkkeiden oton välillä tulisi olla. Hän laittoi useita kertoja päivässä kellon soimaan ja muistuttamaan lääkkeenottoajasta. Ehkä tämä toi asiakkaalleni turvallisuuden

tunnetta tai asiaan paneutuminen antoi sisältöä elämään. Kävimme kuitenkin hänen kanssaan läpi, mitkä lääkkeet voisi ottaa yhtä aikaa niin, että aikaa jäisi myös muulle elämälle.

Lääkkeen käyttäjän ääni on tärkeä

Nykyisenä erikoissairaanhoidon monisairaana potilaana ymmärrän, miten tärkeää olisi terveydenhuollossa kiinnittää huomiota asiakkaan elämään,

arvoihin ja arkeen. Kuinka se lääke saataisiin otettavaksi turvallisesti ja elämäntyyliin sopivasti – ikään kuin päivittäinen aamukahvin keitto?

Minulla on ystävä, joka joutuu käyttämään useita lääkkeitä, ja hänellä oli minulle ehdotus: hän haluaisi asioida tutussa apteekissa aina saman farmaseutin kanssa. Ystäväni olisi valmis jopa odottamaan vuoroaan hieman pidempään tämän vuoksi. Hän pystyisi käymään kaikki lääkitykseen

liittyvät ongelmatkin paremmin läpi omafarmaseutin kanssa, joka tietäisi jo paljon ystäväni elämästä ja tautien mukana tulleista vaikeuksista.

Potilas on oman elämänsä asiantuntija. Hän on ainoana mukana hoitoketjunsa alusta loppuun. Hoidon toteutukseen tarvitaan luonnollisesti myös hänen äänensä. Jaettu tieto ja asiantuntijuus eri toimijoiden välillä – potilas on myös yksi toimija – olisi lääketurvallisuuden kannalta todella tärkeää. ○

